

27. Vö. John Orr: TRAGICOMEDY AND CONTEMPORARY CULTURE. 1–170. o. Bacon torz figuráira nem jellemző a komikum. A norma és a tőle való „abnormális” eltérés egyidejű ellentéte ritkán komikus (TRIPTICHON – KÉT, ÁGYON FEKVŐ ALAK ÖRÖKKEL, 1968). A norma koronkénti erősebb érvényesülése a képet tragikussá teszi (ALAKOK TÁJBAN, 1956–57), TRIPTICHON AISZKHÜLOSZ „ORESZTEIA”-JÁNAK IHLÉTÉSÉRE, 1981). A norma sérülése, közvetett jelenléte vagy a képről a néző elvárásaiba történő áthelyezése gyakran hipnotikusan hitető, erőteljes és erőszakos kényszerképzeteket vetít ki. Ezek képtelen voltukban is félelmetesen képszerűek: az iszonyat groteszk torzképei (HÁROM ALAKTANULMÁNY A KERESZTFA TÖVÉBEN, 1944, FESTMÉNY, 1946, TANULMÁNY VELÁZQUEZ X. INCE PÁPA PORTRÉJA UTÁN, 1953, ALAK HÚSSAL, 1954, HÁROM TANULMÁNY A KERESZTRE FESZÍTÉSHEZ, 1962, HÁROM ALAK SZOBÁBAN, 1964, KERESZTRE FESZÍTÉS, 1965, LUCIAN FREUD, HÁROM TANULMÁNY, 1965, ÖNARCKÉP, HÁROM TANULMÁNY, 1972, TRIPTICHON, 1976, OIDIPUSZ ÉS A SZFINX INGRES UTÁN, 1983).

28. Samuel Beckett: LEVÉL ROGER BLINHEZ. 1953. jan. 9. Idézi Bair. 428. o.

29. Samuel Beckett: A JÁTSZMA VÉGE. Ford. Kolozsvári Grandpierre Emil. In: DRÁMÁK. 162. o.

30. Samuel Beckett: KATASZTRÓFA. *Kelet-Európa*, 1991/3. 7. o.

31. I. m. 4. o.

32. I. m. 7. o.

33. Uo.

34. Enoch Brater: BEYOND MINIMALISM. 146. o. Vö. 151. o. Ez akkor is igaz, ha a koponyára szánt fényt az arcról lekapcsolják.

35. Vö. Samuel Beckett: DRÁMÁK. 11., 17–19., 24., 26., 30., 37., 134., 136., 167–168., 188., 196–197., 219., 238., 250–252., 281., 332–333., 341., 345. o. stb. E képlet túlélte a KATASZTRÓFÁ-t: MIT HOL (1983). Fordította Török Gábor. *Holmi*, 1990. február. 210–216. o.

36. Samuel Beckett: DRÁMÁK. 17. o.

37. Uo.

38. I. m. 12. o.

39. I. m. 20. o.

40. Samuel Beckett: KATASZTRÓFA. *Kelet-Európa*, 1991/3. 7. o.

Székely Magda

ERÓZIÓ

Nincs kivédeni semmi mód
az emésztő eróziót

ahogy mind magabiztosabban
terjeszkedik benn a tudatban

az induló gondolatot
eltérítik a torlaszok

a szavak foszlánnyá enyészve
széthull szándékuk szövedéke

mintha többé nem volna más
csak folytonos fogyatkozás

de mégis valami belőlem
van egyre inkább éledőben

és lehajol fénylő fölénye
a véges pusztulás fölébe

MOZDULATLAN

Mert elmozdulni sose vágytam
megálltam a magam helyén
volnék fa fújhatna a szél fenn
tartana lenn a televény

LEHETŐSÉG

Egy lélekzetnyi lehetőség
váratlan rés a kényszeren
mindig adódott valahogy
és ennyi elég volt nekem

László Noémi

PONTOSSÁG

Csak azt: fenyőfa hogy hasad,
nap merre tűz, meddig, miért,
sziklában merre visz az ér,
a zajban hogy kövesd magad;
csak azt tudod: a hang hová
hajolt, a víz honnan szakadt,
függőleges kövek között
a méretek hol alszanak;